శ్రీరామపట్టాభిషేక మహోత్సవ

నవరత్నములు

523

13/1911

శ్రీరామపట్టాభిషేక
మహోత్సవ కవనగ్రంథమాల

శ్రీరామపట్టాభిషేక మహోత్సవ నవరత్నమాల

శుభమస్తు

శ్రీ వెంకటరమణాయనమః

శ్రీమదఖండ తేజఃకాండ ప్రకాండ చండకర మార్తాండ మండల ప్రభాపటల, రంజితాంభ స్సముదయ [illegible] కాంతి ఛటాముల సంజనిత నీలేందీవర సందోహ సుందర కందర్ప స్వాం [illegible] కందళిత, నవవిధమణి గణలప ప్రభా పుంజ మంజుల శ్రీమద్రామచంద్రుని వీర దివ్యచరణారవింద బృందా మందోజ్జ్వల మరంద బిందు సందోహ పావ పరవశ సంతత ధ్యాన పరాయణ మానసాంభోజ భృంగ మంజులతర ప్రభా [illegible] కవీశ్వర హృదయారవింద సంజనిత చిత్ర విచిత్ర [illegible] కథా గద్య పద్యా [illegible] మహా [illegible]

ర తర్క వ్యాకరణ భాట్ట ప్రాభాకర కామంద కీ
ధర్మశాస్త్రాది పారావార పారగులగు పండిత శ్రే
ష్ఠులారా, సకల చిత్ర విచిత్ర చమత్కార రస
గ్రాహ్యకవి పుంగవ సరసాగ్రేసర చక్రవర్తులారా
కావ్యనాటకాలంకార ప్రహసన భాణసమస్త బం
ధకవితా ప్రబంధంబులా చాతుర్యవిద్వ ద్రాజశి
ఖామణి జేగీయమాన కవిశ్రేష్ఠులారా సుమారు
15 సంవత్సరముల మొదలు చల్లపేటఅగ్రహార
ములో విధ్యుక్తనియమాదుల నతిక్రమించక భా
స్కర రామాయణము ప్రతి సం॥ రము కార్తీ
క శు ౧ మొదలు మార్గశీర్ష శు౧౦ పర్యంతం
అర్థయుక్తముగా పండితులచే చదివింబడియథా
శాస్త్రీయముగా పట్టాభిషేకమహోత్సవముని
రుపమానముగా జరుగుచున్నయది. ఇందుకుప్ర
ధానము శ్రీ ఆంధ్రజమీందారుగారి ముఖ్యస్నే
హితులగు ప్రస్తుతము ఆక్టింగుదివాన్ బిరుదావ
ళి విరాజమానులగు ముప్పిడి సీతారామయ్యగా
రి సహాయముచే దేవదుందుభులు మ్రోయునట్లు
గా జరుగుచున్నయది. అగ్రహారస్థుల ఐకమత్య
ము వారి ఆజ్ఞకు వశీకరులయియుండుటయు పాక
లపాటి శీతభూపాలుని ప్రోద్బలము చేతను జరుగు

చున్నయది యీచదివెడువారు అర్థముచెప్పెడి వారు నిరుపమానులుగాని సాధారణులుకారు.

కంఠములు నెమలికంఠములవలె నుండును రువదియాలుగు రాగములతో చదువునప్పుడువిన డుమహానుభావులకు యంతయో శ్రవణానంద కరమయియుండును. వీరుభయులు రాగములను ర్చుచు చదివినచో గోవులు, సర్పములు, శిశువులు, సాలభంజకములవలెయుండును. చదివెడువారినామము గంటి కన్నబాబుగారు. అర్థముచెప్పెడువారినామము, కాశీ. అప్పలనృసింహ శాస్త్రులవారు వీరుభయులదర్శనంచేసిన్నచో వారి పాతకములు నసించుగాత. ఈయుత్సవమునకుగంటి శీతారామయ్యగారు పప్పుఅప్పయ్యగారుయంతయోకష్టపడి పండితులకు వారి వారివిద్యలను బట్టి అగ్రహారస్తుల చందావలన వచ్చినసొమ్ముగాక తమ స్వంతద్రవ్యముచేతను యుపహారంబులొసంగుచుందురు. చూతవచ్చెడిమహానుభావులకు నెందకన్నరుగకుండునట్లు నెరుల కుసుమంబులగందకుండ ఘుమ ఘుమ పరిమళించు కుసు వెళ్ళ దళ్ళచల్లనగు పచ్చాకులపందిళ్ళు, ప్రాలంబ పుష్పమాలికాంలకృతమ్ములుగావేయించి ఆ

చ్చటచ్చట జంబీర రస లవణ మిస్రితాతిలఘుని ర్మల జలపల్లవిత సౌరభె యీాలకస్తములను, వకుళ ముకుళాతిథవళజలోదనములనువలయువారికొసం గునట్లు చతురతర భాషా వలోకన నిపుణతరమ నోహర శృంగార పరిచారికలను నియమించి యుందురు. నిరంతర, శైత్య,త్యమాంద్య,సౌరభ్య సమంచిత, మంద మలయా మారుతమ్ములొలయు బన్నిన వాయుయంత్రి కలితగృహంబులు వి మట్లుగా నొసంగుటకు తగిన నియోగులనిర మించెదరు వేయేల!

శ్లో॥ తాతావంశపయోధి షాడ్వాగపిధు॥శ బ్దాగమోాదన్వతః॥ కుంభోద్భూతమహాముని౦బు ధశ్రీరో॥ రత్నంగుణాంభోనిధిః॥ వైకుంఠార్పిత చి త్త వృత్తమమలం॥ విద్యార్థిల్లోష ప్రదం॥ శ్రీమ ద్వ్యామనుధీంద్రమేవసతతం॥ పేమేగురుంగారవాత్॥

నవరత్నమాల

గీ॥ చదువరులకెల్లనితాట చల్లపేటవడింతా
లంబమేకాదూ భక్తి కేమి కవులు వండి
తులెందరో గాన కెల్లవిద్వెలకు గద్దియను
పేరువినుటకతన

సీ॥ ఏవైపురగమగొన్న నెంచిచూచినమంచి
పాంచాలజాతి భూపాలవరులె
ఏదిక్కులనుగన్న నెంచిచూచిన మంచి
చారువాక్ప్రశదనూచానవరులె
ఏశ్రేణులనుగన్న నెంచిచూచినమంచి
నాటకాలంకార మేటి విదులె
ఏరచ్చలనుగన్న నెంచిజూచినమంచి
నృత్యప్రబంధ తురచ్యాకవులె
గీ॥ అట్టిసభయందు పండితు లాచరింపు
రామపట్టాభిషేకవిభ్రమచయంబు కన్ను
లారంగ జూచెనుశతనగాడ ఇహపరము
లందుబొందుట ఇంద్రపదవి॥
గీ॥ రమ్యమైనట్టి సాకేత రాజధానియేవులో
నుండభాగీరధీ పురంబు కాపురంబాయె
జూడనీకోవరాత్మ సకలగుణవర్తి శ్రీరామచక్రవ
ర్తి॥
గీ॥ తారకావళి జానకి తాళ్ళపల్లి ఖాదుల
గుంపులోయువిదలు కడువుద్దము॥ నె
రులధరియించు మల్లియ విర్జల్లోయనగ
మంచిముత్యంపుపేరుల్లు ఛాట్టల్లో బాలిచే
చ॥ ఒకదినసానిమేళముమ రోశ్మ దేష్ట ని॥

గమాదినాద మొ॥ఒకదెస భేరీమ్రోత
మరియొక్కదెసఁ చతురంగఖేలనంబొ॥
క దెసవీణపాట మరియొుఁడుదెసఁ విబుధ
ప్రసంగము॥ ఒకదెస బ్యాండు వాదన
మరొక్కదేసఁ కవితామచమత్కృతుల్॥
॥ మాటి మాటికిరఘురీ మార్పు బట్టలుగట్టు
కాంచనాంబరములు గడియగట్టు
మాటిమాటికి దాల్చు మణిభూషణంబులు
చంద్రహారంబులు తీణముదాల్చు
మాటిటి మాటికి బెట్టుమనముగట్టి గరామ
పదసరోజముల పైబాగుబెట్టు
మాటి మాటికి యుత్తమామలకు మ్రొ
క్కుపతిభక్తియను పెద్దవ్రతము బట్టు॥
। అట్టివనితాకదంబము బట్టిజూడ దివ్య
మంగళవిగ్రహ దేవనీదు॥ యుత్సవంబిట్లు
పురికొల్పె యువిదలకును॥ సకలగుణమూ
ర్తి శ్రీరామచంద్రమూర్తి॥
పదిక్కులనుజూడ నేమిచిత్రముగాని కొం
డలన్నియు వెండికొండలాయె
పక్షేణులనుజూడ నేమిచిత్రముగాని
జగములెల్లను నభ్రజగములాయె

పక్షులను జూడ నేమిచిత్రమొగాని గో
వులెల్లను వేణుగానప్రియమాయె
పశ్చులను జూడ నేమిచిత్రమొగానియ
ఖిలపక్షులు రాజహంసలాయె

గీ॥ భళిర ఈ వేషములుకను పండుగాయె అ
బ్బురపు చంద్రబింబంబు లనగనొప్పెగా
నులై టులు పందిరిగగనమందు సరసగుణ
ధామ శ్రీరామ సార్వభౌమ॥

చ॥ పసుపసులెల్ల మోదమున బందిరిలో చతు
రంత యానమున్ వినయము తో దడింప
నిరువీధుల నాగమచారువాదముల్ వినతు
లొనర్పసంతమణివేదిక పైనివసింపజేసి చిం
తనమున సీపురాణ పఠనంబొనరించెదరెం
త పున్నెమో

సీ॥ ఎవ్వానికీర్తిన దీశునకలకళా నిధిమండ
లంబు డిండీరమాయె
ఎవనిప్రతాపాగ్ని వీక్షించుటకునోడిమా
ర్తాండు మరుగుజొచ్చె
ఎవ్వాని ధైర్యంబు సీక్షించి కులపర్వత
ములు కేళీకందుకంబులాయె
ఎవ్వానిసుగుణాళీ నెల్లనుభరియింప నకల

గమాదినాడ మెుం। ఒొకదెన ఖెసిప్రేమాత
మరియొక్క దెసగ చతురంగఖెలనంబొ।
క దెసవీణపాట మరియొుకడు దెసగ విభుధ
ప్రసంగము। కొకదెస బ్యాండు వాదన
మరొక్క దెసగ కవితామచమత్కృతుల్।

సీ। మాటి మాటికిరఘురీ మార్పు బట్టలుగట్టు
కాంచనాంబరములు గడియగట్టు
మాటిమాటికిదాల్చు మణిభూషణంబులు
చంద్రహారంబులు క్షణముదాల్చు
మాటిటి మాటికిబెట్టుమనముగట్టిగరామ
పదసరోజముల పైబాగుబెట్టు
మాటి మాటికి యత్తమామలకుపుత్రము
కృపతిభక్తియను పెద్దవ్రతము బట్టు।

గీ। అట్టివనితాకదంబము బట్టిజూడ దివ్య
మంగళవిగ్రహ దేవనీడు। యుత్సవంబిట్లు
పురికొల్పెయువిదలకును। సకలగుణమూ
ర్తి శ్రీరామచంద్రమూర్తి।

సీ। ఏదిక్కులనుజూడ నేమిచిత్రముగాని కొం
డలన్నియు వెండికొండలాయె
ఏశ్రేణులనుజూడ నేమిచిత్రముగాని
జగములెల్లను నభ్రజగములాయె

పక్షిధులను జూడ నేమిచిత్రమొగాని గో
వులెల్లను వేణ్వ్యాకర్షితులాయె
పరచ్ఛలను జూడ నేమిచిత్రమొగాని యు
ఖిలపక్షులు రాజహంసలాయె
గీ॥ భళిర ఈసీపములుకను పండుగాయె అ
బ్బురపు చంద్రబింబంబు లనగనొప్పెగా న
నులైటులు పందిరిగ గనమందు సరసగుణ
ధామ శ్రీరామ సార్వభౌమ॥
చ॥ పనుపరులెల్ల మోదమున బందిరిలో చతు
రంత యానమున్ వినయము తోడడింప
నిరువీధుల నాగమచారునాదముల్ వినతు
లొనర్పసంతమణి వేదిక పైనివసింపజేసి చిం
తనమున నీపురాణ పఠనంబొనరించెద రెం
త పున్నెమో
సీ॥ ఎవ్వానికీర్తిన దీశునకలకళా నిధిమండ
లంబు డిండీరమాయె
ఎవనిప్రతాపాగ్ని వీక్షించుటకునోడిమా
ర్తాండు మరుగుజొచ్చె
ఎవ్వాని ధైర్యంబు వీక్షించి కులపర్వత
ములు కేళీకందుకంబులాయె
ఎవ్వానిసుగుణాళీ నెల్లనుభరియింప నకల

దివ్యాలంకారాదికములామో

గీ॥ ఇట్టిసమహిమల జెప్పనవశతరము భక్త
జనవిముక్తాంతర పారిజాతకోటిమన్మథ
రూపసద్గుణాకలావరమ్యరుచిసాంద్రరా
ఘవ రామచంద్ర॥

[ఇయక్కడి]

విశాఖపట్నంజిల్లా గజపతినగరంతాలూకా చల్లపేట అగ్రహార వాస్తవ్యులగు ప్రస్తుతము రాజమండ్రి సేషనలుకాలేజి ఆక్టింగాంధ్రోపాధ్యాయులగు అష్టావధాని గంటి సూర్యనారాయణశాస్త్రులవారిచే రచియింపఁబడినది.

కృష్ణా డి॥ భీమవరంతాలూకా కేశవరం కాపురస్థులగు కేశవరపు వంశపయఃపారావార రామధాకరాయమానులగు భావన్న దీక్షితులవారిద్వితీయపుత్త్రుండగు వెంకయ్యగారిచే అచ్చొత్తించ ప్రకటింపంబడెను.

తా 22-5-1911   వెల 0-1-0

PRINTED AT CH. RAMAMOORTY, & SONS
VIZIANAGRAM.

10626